

HNB

GODINA
HRVATSKE
NARODNE
BANKE

GUVERNER

Ur. br: 967-091/091/21-1
Zagreb, 2. prosinca 2021.

SVIM MANJE ZNAČAJNIM NADZIRANIM SUBJEKTIMA

n/p Uprave

Predmet: Supervizorska očekivanja za identifikaciju i upravljanje okolišnim rizicima

Poštovani,

kako bi zadržale odgovarajuću otpornost na negativne utjecaje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika (u nastavku teksta: ESG rizici), od kreditnih institucija se očekuje mogućnost sustavnog identificiranja, mjerenja i upravljanja ESG rizicima, dajući prioritet okolišnim rizicima i napredujući prema ostalim čimbenicima održivosti kako se razvijaju metodologije i alati za procjenu.

Okolišni rizici kao dio ESG rizika sve su važniji za poslovanje kreditnih institucija, a s obzirom na različite značajke u usporedbi s tradicionalnim čimbenicima rizika kojima je bankovni sustav izložen, zbog neizvjesnosti i vremenskog horizonta u kojemu se mogu materijalizirati, ti rizici zahtijevaju posebnu pozornost bankovnog sustava. Stoga je Europska središnja banka (u nastavku teksta: ESB) 27. studenoga 2020. objavila **Vodič o klimatskim i okolišnim rizicima** (u nastavku teksta: Vodič), u kojemu donosi 13 supervizorskih očekivanja u vezi s upravljanjem klimatskim i okolišnim rizicima u odnosu na značajne nadzirane subjekte. Vodič na hrvatskome jeziku dostupan je na internetskoj stranici ESB-a preko poveznice:

<https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.hr.pdf>.

Potrebno je naglasiti da Vodič koristi dva pojma "klimatski" i "okolišni" rizik koja su ovom okružnicom objedinjena u jedan pojam "okolišni rizik".

Kako bi se osigurao dosljedan i uravnotežen tretman između nadziranih subjekata, manje značajne kreditne institucije mogu se koristiti navedenim Vodičem kao dobrom praksom upravljanja rizicima. Unatoč činjenici što je regulatorni okvir još u razvoju Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB) očekuje da sve kreditne institucije zauzmu proaktivan stav u uključivanju ovih rizika u svoje politike upravljanja i definiranje svoje poslovne strategije.

S ciljem ujednačene primjene u nastavku dajemo definicije sljedećih pojmova:

- a) "**okolišni rizik**" znači rizik od gubitaka koji proizlaze iz bilo kojega negativnog financijskog učinka na kreditnu instituciju zbog sadašnjih ili budućih utjecaja okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu kreditne institucije, uključujući čimbenike koji se odnose na tranziciju prema sljedećim okolišnim ciljevima: ublažavanju klimatskih promjena, prilagodbi klimatskim promjenama, održivoj uporabi i zaštiti vodnih i morskih resursa, prijelazu na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja i zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava; okolišni rizik uključuje fizički rizik i tranzicijski rizik
- b) "**fizički rizik**", kao dio ukupnoga okolišnog rizika, znači rizik od gubitaka koji proizlaze iz bilo kakvoga negativnog financijskog učinka na kreditnu instituciju zbog sadašnjih ili budućih utjecaja fizičkih učinaka okolišnih čimbenika (npr. ekstremni vremenski događaji i postupne promjene klime) na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu kreditne institucije

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb

T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551

www.hnb.hr

HNB

- c) **"tranzicijski rizik"**, kao dio ukupnoga okolišnog rizika, znači rizik od gubitaka koji proizlaze iz bilo kakvoga negativnog financijskog utjecaja na kreditnu instituciju zbog sadašnjih ili budućih utjecaja tranzicije poslovnih aktivnosti i sektora na okolišno održivo gospodarstvo, na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu kreditne institucije.

Pokretači fizičkog i tranzicijskog rizika utječu na gospodarsku aktivnost, što utječe na financijski sustav. Taj utjecaj može biti izravan (npr. niža profitabilnost ili smanjena vrijednost imovine) ili neizravan (npr. makrofinancijske promjene), a u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju ti rizici utječu i na otpornost poslovnog modela kreditne institucije, i to uglavnom kreditne institucije čiji se poslovni modeli oslanjaju na sektore i tržišta koji su posebno ranjivi na okolišne rizike.

S obzirom na navedeno, **HNB od manje značajnih kreditnih institucija ima:**

- 1) **očekivanja povezana s poslovnim modelom i strategijom** – da pri izradi ukupne poslovne strategije i donošenju strateških i poslovnih odluka uzmu u obzir kratkoročne, srednjoročne i dugoročne utjecaje okolišnih rizika na njihovo poslovno okružje
- 2) **očekivanja povezana s upravljanjem i sklonosti preuzimanju rizika** – da pri izradi okvira upravljanja rizicima uzmu u obzir okolišne rizike, da uključe okolišne rizike u okvire za sklonost preuzimanju rizika te da u sklopu svoje organizacijske strukture jasno definiraju odgovornost za upravljanje okolišnim rizicima, na svim razinama (model tri linije obrane)
- 3) **očekivanja povezana s upravljanjem rizicima** – da u okvire upravljanja rizicima uključe okolišne rizike kao pokretače postojećih kategorija rizika (npr. kreditni, reputacijski, tržišni, likvidnosni rizik) te utvrde i kvantificiraju te rizike u sklopu cjelokupnog procesa osiguravanja adekvatnosti kapitala i
- 4) **očekivanja povezana s objavama** – objavljivanje relevantnih informacija i ključnih mjerila značajnih okolišnih rizika.

Očekivanja su utemeljena na postojećem regulatornom okviru, koji predviđa da se značajnim rizicima upravlja razborito i razmjerno, a od kreditnih se institucija očekuje da na temelju kriterija proporcionalnosti i ovisno o značajnosti okolišnih rizika kojima su izložene ili bi mogle biti izložene, postupno prilagode svoje strategije i politike kako bi osigurale pravilno upravljanje tim rizicima. Ističemo da kreditne institucije pri prilagodbi svojih strategija i politika glede identifikacije, mjerenja i praćenja okolišnih rizika trebaju voditi računa o prirodi, razmjeru i složenosti svojeg poslovanja i rizicima kojima su izložene.

Hrvatska narodna banka primjenu ove Okružnice procjenjivat će tijekom postupka supervizorske procjene.

Također, prilog ovoj Okružnici je upitnik za samoprocjenu usklađenosti s navedenim očekivanjima kao prvi korak u prilagodbi novim nadzornim očekivanjima. Upitnik za samoprocjenu će kreditnim institucijama biti poslan u elektroničkom obliku na zahtjev koji se dostavlja na adresu bonitetna.regulativa@hnb.hr. Popunjeni upitnik za samoprocjenu potrebno je dostaviti e-poštom do 30. lipnja 2022. na adresu bonitetna.regulativa@hnb.hr s naznakom "Upitnik o okolišnim rizicima".

S poštovanjem,

Boris Vujčić

guverner